

[Kjær Rasmussen.]

ord om, hvad vi mener om den borgerlige frihedstradition, men det har vi jo gjort af og til, så jeg skal ikke komme meget ind på det her. Der er borgerlige, som vil starte med Magna Charta i England i 1215 og gå over De Forenede Staters uafhængigheds-erklæring fra 1776 og den franske menneskerettigheds-erklæring fra 1789 og disse menneskerettigheders eller frihedsrettigheders indførelse i de forskellige landes grundlove til FN-pagten, hvor menneskerettighederne først blev nøjere udformet i verdenserklæringen om menneskerettighederne vedtaget af plenarforsamlingen den 10. december 1948.

Modsat den borgerlige frihedstradition må vi fremhæve den socialistiske, f. eks. begyndende med det kommunistiske manifest fra 1848. Man kan i FN-debatterne se modsætningen mellem de borgerlige, vestlige nationer, der først og fremmest ønskede at give regler om de traditionelle borgerlige frihedsrettigheder, og Sovjet, Østeuropa, de asiatiske, afrikanske og latinamerikanske lande, der var mere optaget af de sociale og økonomiske rettigheder. Det var også de ikke-vestlige lande, der insisterede på, at folkenes selvbestemmelsesret blev medtaget. Danmark gik som et af de vestlige lande imod — af systematiske grunde, som man udtrykte sig, idet der ikke var tale om en ret til beskyttelse af enkeltindividet, men derimod en kollektiv ret, altså en ret til forsvar. Her kunne man komme en hel del ind på Vietnamkrigen osv.

Ved gennemgangen af de økonomiske og sociale rettigheder ses det af bemærkningerne, at regeringen praktisk talt overalt mener, at Danmark opfylder disse mindstemål, f. eks. artikel 7 omhandlende retfærdige og gunstige arbejdsvilkår, artikel 11, der taler om tilstrækkelig levestandard, artikel 12 om ethvert menneskes ret til at nyde den højest opnåelige fysiske og psykiske sundhed. De, der mener, at vi på alle måder er et socialt velfærdsparadis, burde f. eks. læse Bent Hansens bog, der hedder „Velfærd uden velfærd“.

Danmark har tænkt sig at tage forbehold, for så vidt angår konventionen om sociale og økonomiske forhold artikel 7 (a) (i) og 7 (d), henholdsvis om ligeløn for mænd og kvinder og om vederlag for søgnehelldage.

Vi må i hvert fald tage afstand fra forbeholdet vedrørende ligeløn. Dette forbehold er begrundet med, at det er et arbejdsmarkedsforhold. Da folketinget i folketingsåret 1964-65 gav samtykke til ratifikationen af den europæiske socialpakt, tog regeringen også forbehold, for så vidt angår ligelønsspørgsmålet. Det blev dengang sagt, at det var spørgsmål, som arbejdsmarkedets parter selv måtte ordne, og senest er det blevet sagt, da vi havde SFs forslag om indførelse af ligeløn til behandling her i tinget. Men sagen er bare den, at arbejdsmarkedets parter efter mange års forløb ikke ordner disse ting.

Vi må altså understrege, at der stadig væk på dansk grund er et godt stykke vej igen, før intentionerne bag alle disse artikler og specielt dem, jeg har nævnt her, er opfyldt. Der tales om fri ret til frit valg af arbejde, og det lyder meget smukt, når man sådan hører det, og ser smukt ud, når man læser det, men vi har f. eks. en lov om arbejdsformidling her i landet, den såkaldte deportationslov; kan den forenes med artikel 6 i konventionen om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder? I artikel 8 (d) står noget om strejkeret. Den kan udøves i overensstemmelse med landets love. Man må sige, det er en meget tam bestemmelse.

Endelig er der i artikel 11 en omtale af retten til at få en bolig. Er det også noget, der kan forenes med den danske virkelighed?

Som sagt: mange af intentionerne bag disse konventionsbestemmelser kan vi fuldt ud tilslutte os, men vi må understrege, at konventioner er nu engang ord, og det betydningsfulde er, hvilke realiteter vi er parat til at sætte bag ordene.

Udenrigsministeren (Poul Hartling): Det er glædeligt at kunne takke for de villige bemærkninger, som er kommet fra ordførerne, og for tilslutning til forslaget. En del af bemærkningerne vil jeg ikke svare på her, de må henvises til udvalgsarbejdet, også fordi de pågældende ressortministerier dér vil kunne få adgang til at belyse spørgsmålene med den sagkundskab, som de måtte have.

Det ærede medlem hr. Lembourn stillede det spørgsmål, om den nuværende regering er mere liberal end den foregående regering,